

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

6 januari 2004

HOORZITTING

betreffende de Vlaamse Kunstcollectie

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door mevrouw Margriet Hermans**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Librecht, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Paul Huvenne, algemeen directeur Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen	4
2. Toelichting door mevrouw Kaat Verdickt, coördinator samenwerking KMSKA – Groeningemuseum Brugge/SMB – MSK Gent	6
3. Vragen van de commissieleden	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport organiseerde op 9 december 2003 een hoorzitting betreffende de Vlaamse Kunstcollectie met de volgende genodigden :

- De heer Paul Huvenne, algemeen directeur KMSK Antwerpen
- De heer Robert Hoozee, directeur MSK Gent
- De heer Walter Rycquart, zakelijk directeur Stedelijke Musea Brugge
- De heer Manfred Sellink, hoofdconservator Stedelijke Musea Brugge
- Mevrouw Kaat Verdickt, coördinator samenwerking KMSKA – Groeningemuseum Brugge/SMB – MSK Gent

1. Toelichting door de heer Paul Huvenne, algemeen directeur Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen

De heer Paul Huvenne : De heer Manfred Sellink, hoofdconservator van de Stedelijke Musea van Brugge, laat zich verontschuldigen. Ik spreek mede in zijn naam.

Toen men zes jaar geleden vanuit verscheidene hoeken op zoek ging naar een oplossing voor het Antwerpse KMSK, kwam men, meer bepaald Robert Hoozee en ik, tot de bevinding dat het KMSK weliswaar het museum van de Vlaamse Gemeenschap is, maar dat daarnaast het Brugse Groeningemuseum en het Gentse Museum voor Schone Kunsten ook beide over een collectie beschikken die merkwaardig is. De drie musea hebben ook een gemeenschappelijke historische achtergrond. De drie collecties kwamen tot stand toen na de Franse Revolutie kerken en openbare gebouwen werden leeggehaald om de kunstwerken ten dienste te stellen van de lokale academies. Maar in weerwil van hun gelijksoortige profiel kwamen de drie musea door uiteenlopende juridische omstandigheden toch in een verschillend soort beheer terecht. Het Groeningemuseum is een afdeling van de Stedelijke Musea van de Stad Brugge. Het Gentse MSK is zelf een stedelijk museum en het Antwerpse KMSK is als enige een overheidsdienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De drie collecties vormen samen een representatief overzicht van het erfgoed van de 14de tot de

20ste eeuw. Zij zijn ieder op zich merkwaardig, maar als men ze complementair samenneemt heeft men een verzameling van de eerste rang op wereldniveau. Zij beslaat 48.750 collectiestukken, met name 6.750 schilderijen, 40.000 tekeningen en 2000 beelden. Zij worden verzorgd door een wetenschappelijke staf met hoge knowhow en expertise, die zelf weer ondersteund wordt door documentatiecentra en bibliotheken. Hun museumgeschiedenis is meer dan 200 jaar oud. Zij beschikken over 335 professionele medewerkers, die gemiddeld 12 tentoonstellingen en 45 publicaties per jaar verzorgen. Hun doelgroepen en publiek zijn gelijksoortig.

Om de taken beter en meer efficiënt te kunnen uitvoeren zijn investeringen nodig. De eerste daarvan is natuurlijk het bewaren van de verzameling met het oog op de komende generaties, maar dat doen we voor een publiek, dat van vandaag en dat van morgen. Wij proberen het te bereiken aan de hand van tentoonstellingen, maar dat hoeven – in tegenstelling tot wat velen spontaan denken – geen tijdelijke te zijn. We onderzochten wie we bereiken met onze vaste collectie.

We hebben een aanzet gegeven tot een vergelijking. Het is zeer moeilijk om een vergelijking te maken omdat er op de drie plaatsen op een verschillende manier wordt gemeten. Dat is een eerste voorbeeld waarin we in de koepel meer en meer vooruitgang boeken. We gaan namelijk meer en meer dezelfde parameters gebruiken en we proberen om op een gelijke noemer te werken met de kunstschat.

Door die samenwerking willen we in de eerste plaats de Collectie op de wereldkaart te zetten. De Vlaamse Kunstcollectie is een virtuele collectie. Het is helemaal niet de bedoeling om te discussiëren wie de eigenaar is van de collectie. Ieder museum blijft zichzelf en we vormen een koepel waarbinnen we middelen krijgen om het gemeenschappelijke programma verder uit te werken.

Door samen te werken kunnen we een meerwaarde creëren voor alle actoren. Als men zich als Vlaamse Kunstcollectie aandient in Londen of Madrid, heeft dat een ander effect dan als men dat in een verdeelde positie doet. Verder kunnen we de positieve schaafeffecten benutten. Het betekent ook dat mensen die vaak eenzelfde soort werk doen (registrators, restauratoren, veiligheidspersoneel en dergelijke), samen kunnen worden ingezet. Op die manier kunnen de mensen en de middelen optimaal worden gebruikt. Door de samenwerking kan men de sterke punten van de drie musea bundelen. Zo heeft Brugge al zeer lang een goede pu-

bliekswerking ; Antwerpen doet het zeer goed op het vlak van restauratie en conservatie, en Gent heeft een traditie van publieks- en tentoonstellingstrajecten en vult het gat op in de expertise over de negentiende eeuw. We hebben alle drie iets aan elkaar te geven en van elkaar te leren. Dat kan men pas bereiken door samen te werken.

We willen komen tot een doordachte specialisatie en taakverdeling per museum. Zo kan men van Antwerpen het centrum maken voor de studie van de 16de en de 17de eeuw, van Gent het centrum voor de 19de eeuw en Brugge van de 15de eeuw. Verder willen we de museale activiteiten beter op elkaar afstemmen zodat we elkaars publiek niet afsnoepen. Ook willen we de nationale profilering en internationale positionering verhogen en verbeteren, en een betere uitstraling en verhoogde kwaliteit van de musea voor de bezoeker realiseren.

We zijn binnen het kader van het Museumdecreet begonnen met een samenwerkingsproject. Daarvoor hebben we heel bescheiden middelen gekregen. Die hebben ons in staat gesteld om een coördinatiecentrum op te zetten. Daardoor slagen we erin om maandelijks met de directeurs te vergaderen en werkgroepen te vormen op het vlak van de publiekswerking, de collectieregistratie, enzovoort.

De eerste ambitie is een gemeenschappelijke publieksgerichte werking realiseren zodat geïnteresseerden direct weten welke kunst ze in Vlaanderen kunnen beleven en niet in elke stad afzonderlijk. We maken de Vlaamse Kunstcollectie en de drie musea zichtbaar en geven er naambekendheid aan, zonder onze eigen identiteit te verloochenen. Verder stemmen we de evenementen projectmatig op elkaar af en delen we de expertise en een betere kennis bij externe partners (publiek, markt, toerisme, ...). We doen aan benchmarking om de activiteiten en de mogelijkheden onderling te vergelijken. We proberen eveneens om een optimale communicatie tussen de drie partners te realiseren.

De tweede ambitie is dan om een Fonds voor de aankopen en een beeldendatabank te maken. Musea hebben een achterstand in het cultuurbeleid in te halen. Er moet dringend in worden geïnvesteerd. Dat gebrek aan middelen heeft er onder andere toe geleid dat het momenteel bijna niet mogelijk is om de collectie aan te vullen. Er moet een fonds komen voor aankopen die gebeuren met een visie op de Vlaamse Kunstcollectie. Omdat men daarvoor op de wereldkaart in de hoogste categorie dient te gaan, is er een serieus fonds nodig. Ook moet er een taakverdeling zijn en dienen we aandacht te hebben voor de specialisatiegebieden per

museum. Van belang is ook dat we eigenaar blijven van de beeldendatabank.

Een andere belangrijke ambitie is het uitbouwen van een gemeenschappelijk conservatie- en restauratiebeleid. We hebben een kunstschat, maar er is nood aan professionalisering om deze in stand te houden. Het Koninklijk Museum heeft de voorbije zes jaar een grote stap gezet met de uitbouw van een volwaardig restauratieatelier voor oude kunstwerken. Het is de bedoeling dit verder uit te bouwen ten dienste van de twee andere partners. Andere basisrestauraties, zoals papierrestauratie, zouden dan kunnen worden toegewezen aan een van de andere instellingen. Op die manier kan men werken aan de uitbouw van gespecialiseerde ateliers die complementair werken binnen de koepel. Vlaanderen kan zo restauratie- en conservatie-expertise opbouwen. Men kan pas zinnig werk uitbesteden als er een platform bestaat van experts die de werkzaamheden kunnen opvolgen.

De oprichting van een kunsthistorisch documentatiecentrum is een volgende ambitie van de koepelorganisatie. Het is niet enkel goed te weten dat Vlaanderen een van de beste plekken in de wereld is om oude kunst te bestuderen, maar ook op academisch niveau moet daarvan gebruik worden gemaakt. Wie de Vlaamse kunst zou willen bestuderen, zou moeten passeren langs de studiecentra die rond de musea zijn opgebouwd. Hierbij wordt gedacht aan taakverdeling en de centra die al aanwezig zijn, zoals bijvoorbeeld het Rubenianum te Antwerpen. Gent is begonnen met de uitbouw van een studiecentrum voor de 19de eeuw. Voor de Vlaamse primitieven wordt een centrum opgericht in Brugge. Als dit gebeurt binnen de koepel, wordt men de gesprekspartner van de academische wereld en musea in het buitenland. Op die manier kan men beurzen en andere gelden aantrekken.

Een andere voor de hand liggende doelstelling van de koepel is het optimaal aanwenden van menselijk potentieel. Eenmaal de juridische structuur is uitgewerkt, wil men komen tot het vergroten van de mobiliteit voor mensen die werkzaam zijn in de museumsector. Een medewerker uit Antwerpen moet bijvoorbeeld in staat zijn om zijn carrière ook in Gent en Brugge uit te bouwen. De opleiding van personeel moet op termijn ook gezamenlijk gebeuren.

De uiteindelijke ambitie is de uitbouw van een gestructureerde koepel van de Vlaamse kunsthistorische musea. Op vlak van organisatie en statuten zijn er nog enkele problemen. Voordat het project gestart werd, is alles uitvoerig doorgelicht in sa-

menwerking met de administratie Cultuur. De mogelijkheden en de te verwerven juridische structuur van de koepel werden onderzocht. De meest eenvoudige oplossing zou de oprichting van een vzw zijn, maar deze verenigingsvorm mag blijkbaar niet meer worden gebruikt voor deze doeleinden. De nieuwe wetgeving rond de intergemeentelijke samenwerking levert ook enkele problemen op. In het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid moeten ook nog de nodige beslissingen worden genomen. Het project heeft nood aan partners met gelijke statuten. Tot slot moet de koepel een product naar buiten brengen voor een Vlaams publiek. Men moet de lokale behoeften bedienen, maar ook internationaal aan belang winnen.

2. Toelichting door mevrouw Kaat Verdickt, coördinator samenwerking KMSKA – Groeningemuseum Brugge/SMB – MSK Gent

Mevrouw Kaat Verdickt : In 2002 werd gestart met de oprichting van een stuurgroep en een onderzoek naar de mogelijkheden voor het samenwerkingsverband. Dit onderzoek werd geleid door PwC-Consulting en spitte zich toe op de juridische aspecten en de voordelen van samenwerking. Vervolgens werden enkele werkgroepen opgericht die verdere projecten uitwerkten. Het KMSKA en het Rubenianum bereidden een testproject voor ter voorbereiding van het Bureau voor Kunsthistorische Documentatie. Daarin kadert ook het onderzoek van de heer Hans de Visscher.

In 2003 begon het pilootjaar van de koepel. Er werden subsidiegelden verkregen voor het bedrag van 226.000 euro, waarmee verschillende projecten werden gestart. Ook eigen middelen, expertise en personeel werden ingezet. Het eerste project, de beeldenbank, zal systematisch verschillende stukken van de drie collecties opnemen. Deze beelden zullen op een website toegankelijk gemaakt worden voor het grote publiek. Een volgend project houdt rekening met de publiekswerking. De werkgroep communicatie werkte een gemeenschappelijke evenementenkalender en een communicatiestrategie uit. De werkgroep nam ook de contacten met externe partners zoals Toerisme Vlaanderen en Cultuurnet voor haar rekening. Verder werkte men aan een logo en de uitbouw van de website. Dit alles gebeurde grotendeels met eigen middelen en expertise.

Een derde project draait rond de veiligheid van de drie musea. Men probeert de veiligheidsprocedures van de drie musea eenvormig maken, waarbij gedacht wordt aan het geven van bijkomende oplei-

dingen voor suppoosten. De vrienden van de drie musea werden betrokken bij de samenwerking en er ontstond interactie tussen de drie vriendenverenigingen. Men bracht een bezoek aan de andere musea en de voordelen en service voor de eigen vriendenvereniging werden uitgebreid tot de vrienden van de partnernumusea. De koepel heeft ook gezorgd voor publicaties in de verschillende bestaande museumkranten. Dit is een kanaal om te communiceren met het vaste publiek van de drie musea. Ongeveer 25.000 mensen krijgen deze publicatie maandelijks aan huis om op de hoogte te blijven van het museale gebeuren en het koepelgebeuren. Tot slot werden de medewerkers intensief betrokken bij het koepelgebeuren door het organiseren van werkbezoeken. Zij kregen ook een ledenkaart waardoor zij gratis toegang krijgen tot de collecties van de partnernumusea. Gaandeweg kan men zich zo deel van het groter geheel voelen.

De uitwisseling en bundeling van expertise en knowhow heeft zeer positieve resultaten omdat men weet dat hetzelfde werk niet steeds opnieuw moet worden verricht. Dit brengt een nieuwe dynamiek op gang. Sinds 2002 werd een coördinatiecel opgericht die de motor van de samenwerking moet worden. Deze cel is gevestigd op de Bijloke-site te Gent, aangezien deze locatie centraal gelegen is. De cel coördineert de werkgroepen, projecten en presentaties en is een schakel tussen externen, medewerkers en directie. De dagtaken van de museummedewerkers worden zo deels ontlast.

In 2003 startte het Museum voor Schone Kunsten in Gent met de uitbouw van een kunsthistorisch documentatiecentrum voor de 19de en 20ste eeuw. Dit gebeurde op eigen initiatief en met eigen middelen ter voorbereiding van het Bureau voor Kunsthistorische Documentatie binnen de koepel.

In 2004 wil men de koepelsamenwerking verder uitbouwen en het publiek bekend maken met de Vlaamse Kunstcollectie. Hiervoor kreeg men 200.000 euro subsidie. De beeldenbank zal ook verder worden uitgebouwd en de nodige promotie krijgen om in binnen- en buitenland bekend te worden. De perslancering van de Vlaamse Kunstcollectie is gepland voor 24 maart. De eerder genoemde projecten zullen bestendig worden en verder worden uitgebouwd en geprofessionaliseerd.

Er doen zich ook enkele hindernissen en problemen voor. Het samenwerkingsverband kent op dit ogenblik nog geen juridische structuur, waardoor men is aangewezen op projectsubsidies. Dit is in strijd met de aard van de werking, want het is de

bedoeling een structurele en continue werking te bekomen. Momenteel moet de koepel lang wachten op de toewijzing van nieuwe subsidies, wat zeer demotiverend is voor de medewerkers. Ook zijn er projectmedewerkers die een zekere expertise opbouwen en die men dreigt kwijt te spelen.

Er is nu een ongelijkheid tussen de partners op het gebied van middelen, organisatie, juridische structuur en eigendomsverhoudingen. Er is ook een algemeen gebrek aan financiële en menselijke middelen. De structurele werkmiddelen voor een goeddraaiende koepel van Vlaamse kunsthistorische musea zijn onontbeerlijk. De partners moeten kunnen samenwerken met proportioneel gelijke krachten. Hier en daar is een inhaalbeweging broodnodig.

Ten slotte wil ik de voorwaarden van de principes van de samenwerking nog eens op een rijtje zetten. Ze werden helemaal in het begin van het traject door de stuurgroep opgesomd. De samenwerking is structureel. Elke partner behoudt zijn eigenheid. De lokale verankering blijft verzekerd. Binnen de koepelstructuur zijn de partners gelijk. Elke activiteit komt voor samenwerking in aanmerking. De samenwerking moet een dynamisch proces zijn en blijven.

3. Vragen van de commissieleden

De heer Dany Vandenbossche : Er is inderdaad een probleem met het opzetten van een juridische structuur voor de koepel. De Vlaamse Gemeenschap kan immers niet participeren aan intergemeentelijke samenwerking. Ook de oprichting van een vzw druist in tegen enkele regels van de Vlaamse Gemeenschap. De enige mogelijkheid waarbij eenieder zijn eigenheid bewaard wordt, lijkt een soortgelijke structuur als die van de Vlaamse Opera : een decretale regeling met participatie van de steden. Dat moet juridisch bekeken worden.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dit is een zeer behoorlijk voorstel maar zorg alstublieft dat het kan worden uitgevoerd. Zonder juridische structuur of structurele centen lijkt dat moeilijk. Kan men wel aan zo iets beginnen als er bij de start sowieso al geen continuïteit gegarandeerd wordt ? Vindt u projectsubsidies in afwachting daarvan al zinvol of is al wat u nu doet eigenlijk verloren werk ?

Mevrouw Margriet Hermans : De betrokken partijen zijn er blijkbaar allemaal van overtuigd dat koepelwerking zinvol is. Juridisch zit dat inderdaad nog wat moeilijk. Wat is uw evaluatie ?

De voorzitter : Uit een grafiek bleek dat telkens een grote tentoonstelling georganiseerd wordt, het bezoekersaantal van het museum in kwestie een piek bereikt. Kunnen er gelijktijdig twee of drie grote projecten lopen ?

U hebt het over een Fonds voor aankopen. Is het topstukkendecreet in dat verband een vorm van tegemoetkoming of moet het op een totaal andere manier ?

De heer Dany Vandenbossche : Bij de bespreking van de cultuurbegroting is het probleem aan bod gekomen dat de heer Huvenne heeft aangekaart : de budgettaire tegemoetkomingen zijn in de voorbije jaren naar andere sectoren in de kunsten gegaan, zoals de podiumkunsten en muziek, niet naar de beeldende kunsten en de musea. De minister heeft daar een verklaring voor gegeven. Doordat het museumdecreet onvoldoende groeit en er telkens nieuwe musea bijkomen, vermindert de pot van de projectsubsidies. Daarom blijft de vraag naar een structurele, decretale oplossing voor die koepel leven. Mogelijk zit de oplossing in het toekomstige kunstendecreet.

De heer Paul Huvenne : De musea nemen de houding aan van de frontsoldaten aan de IJzer : “Ziehier ons bloed, wanneer ons recht ?”. Het is zeker al zinvol ad hoc dingen te doen, los van en voorafgaand aan de juridische structuren. Ik verwijs naar het Fonds voor aankoop van kunstwerken. Vaak kampen we ook elk afzonderlijk met het probleem van zeer hoge verzekeringskosten. De Vlaamse Gemeenschap zou, naar buitenlands voorbeeld, kunnen zorgen voor een indemnity-regeling bij grote evenementen. Dat systeem zou ook kunnen gebruikt worden om onderling kunstwerken uit te wisselen.

Er is trouwens al de juridische structuur van het museumdecreet. Binnen het erfgoeddecreet krijgen we onze plek. We werken dus wel degelijk binnen een bepaalde structuur, alleen is die niet optimaal. Als het beleid onze beweging zijn fiat geeft, zou zich dat moeten kunnen vertalen in wat ons wordt toegeschoven binnen de projectsubsidies om samen te werken. U moet er zich wel van bewust zijn dat we bij een projectsubsidie zelf nog 20 procent uit onze normale werkmiddelen moeten wegsnoeien.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Zonder decretale basis komt u toch in de problemen als u drie jaar na elkaar projectsubsidies ontvangt.

De heer Paul Huvenne : Dat denk ik niet. We kunnen variëren in samenwerking. Bovendien voorziet het erfgoeddecreet wel in een plek voor de koepelwerking.

Mevrouw Kaat Verdickt : Een advocatenkantoor heeft zich over het juridische probleem gebogen. Het heeft ons twee mogelijkheden gesuggereerd. De oprichting van een vzw kan niet binnen de intergemeentelijke samenwerking, tenzij daarvoor bij uitzondering via decreet een bepaling voor vrijgemaakt wordt. Als een NV van sociaal recht wordt opgestart, heeft de koepel ook een juridische structuur. Er is dus wel een uitweg.

De heer Robert Hoozee, directeur MSK Gent : De opmerkingen van mevrouw Van Hecke zijn terecht. We doen inmiddels wel al zeer waardevolle dingen. In het Vlaamse museumlandschap is het nooit eerder gezien dat directeurs maandelijks samen zitten en ook het personeel begint te denken in het grote geheel. Bovendien wordt er ook gewerkt aan een gezamenlijke inventaris. Zowat twintig jaar geleden is men in het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium begonnen aan één inventaris voor alle collecties. Er zijn sindsdien een tiental projecten gestart, waarvan geen enkele geslaagd is. Wij zullen er, met de huidige subsidies, wel in slagen onze collecties oude kunst te bundelen.

Wij doen voort, maar als er geen geld bijkomt, bereiken we een breekpunt. Dan wordt het onmogelijk om nog nieuwe initiatieven te nemen, terwijl wij graag Vlaanderen op de wereldkaart zouden zetten met zijn musea voor klassieke kunst.

De heer Paul Huvenne : Wat de verhouding tussen vaste collectie en evenementen betreft, moet men beseffen dat Vlaanderen geen geconcentreerd stedelijk gebied is van de schaal van Londen, Parijs of Madrid. Men moet eerder vergelijken met Europese musea met een gelijksoortig areaal en dat zijn bijvoorbeeld Grenoble of Nancy. Die blijken ook een vergelijkbare houding aan te nemen. Met de vaste collectie bereiken wij een beperkt aantal bezoekers : 50.000 tot 70.000 per jaar. Als wij er een evenement rond bouwen kan dat aantal oplopen tot 180.000 of zelfs 200.000. De aard van onze klant is zodanig dat wij hem geregeld moeten prikkelen met evenementen. Het Van Dyckjaar en Brugge 2002 deden ons plots een piek van 350.000 bezoekers per jaar bereiken. Men moet daarbij wel bedenken dat de Vlaamse Gemeenschap ons toen ongeveer 200 miljoen frank bijkomende toen nog Belgische franken toekende. Daarmee hadden we natuurlijk ook in een gewoon jaar communicatief een en ander op gang kunnen trekken. Maar dit

soort succes moet men blijkbaar ook uitzweten, zo leren we uit de diagrammen. Na het Van Dyckjaar kende Antwerpen een terugval. De bezoekers leken te denken : Antwerpen, ja daar zijn we al geweest. Een reden te meer om in koepelverband te gaan werken.

De heer Walter Rycquart, zakelijk directeur Stedelijke Musea Brugge : In Brugge deed zich dezelfde tendens voor. In 2003 moesten wij een neergang van de publiekscijfers detecteren. Ook de effecten van de SARS-epidemie waren meetbaar. Doordat tal van Europese musea grote projecten op het getouw zetten, stelt men trouwens in het algemeen een zekere verzadiging vast. Het is daarom van belang dat we elkaar op Vlaams niveau niet van de weg rijden. Grote exposities kunnen beter in overleg gepland worden.

De heer Paul Huvenne : Het Fonds voor Kunstaankopen en het Topstukkendecreet zijn twee verschillende zaken. Het tweede moet ervoor zorgen dat topstukken die thans in privé-handen zijn, niet zomaar het land kunnen verlaten. De overheid moet desgewenst de kans krijgen een bod te doen. Het gaat om een zeer gevarieerd domein, waarin beeldende kunst weliswaar een belangrijk, maar geen exclusief aandeel heeft. Toch is het nodig en goed dat het er komt. Dat leren de pijnlijke ervaringen met de portretten van Jordaens en de schilderijen van Beuckelaers.

Lacunes opvullen in de complementaire kunstcollectie Vlaanderen daarentegen is iets anders. Dat is de taak van het fonds. Het gaat om de mogelijkheid dat als zich op de markt iets aandient om dergelijke hiaten in het beeld op te vullen, kunstcollectie Vlaanderen kan meebieden. Een dergelijke aankoop komt dan natuurlijk in een bepaald museum terecht maar het is in eerste instantie de bedoeling om de koepel te verrijken. Als men goed voorbereid en gestructureerd werkt, kan men op dat vlak meer bereiken. Ik ben ervan overtuigd dat we dan – in de mate van mogelijke – ook op een werk als de *Moord op de Onnozele Kinderen* van Rubens hadden kunnen meebieden. Andere groten doen dat ook. Zo tonen we ten minste dat we meespelen.

Tot slot zou ik een lans willen breken voor de omvorming van het KMSK tot een extern verzelfstandigd agentschap in het kader van het BBB. Op dit moment wordt in het voorstel terzake gekozen voor het statuut van buitendienst van een administratie. Als dat doorgaat, liggen wij na anderhalf jaar stil. De regelgeving van de administratie, hoe goed zij ook is, is niet geschikt om een dynamisch museum in bedrijf te houden.

De heer Herman Lauwers : Wat staat precies in het huidige voorstel ?

De heer Paul Huvenne : De veranderingsmanager pleit in het tussentijds rapport voor het statuut van buitendienst, zoals Alden Biesen. In de beleidsnota Cultuur van de minister werd destijds nog even gewacht met de eigen instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Toen men er deze zomer toch aan begon, werd besloten eerst een doorlichting te laten uitvoeren. Die is thans bezig – zakelijk én inhoudelijk – en ik verwacht er heel veel van.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Er is ook het rapport van het Rekenhof, waarin opmerkingen worden gemaakt over de eigen culturele instellingen. Ik stel voor dat we een tijdschema opstellen. Wanneer verwacht men de afronding van de audit ?

De heer Paul Huvenne : In februari. Het is de bedoeling dat men op grond van de resultaten een voorstel klaar heeft voor de volgende regeerperiode.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De commissie moet ook aan de minister vragen wat hij erover denkt. Zoals het er nu uit ziet zou de administratie zelf twee IVA's worden. Er draait dus heel wat informatie om deze zaak heen. We moeten ook nog de instellingen zelf horen voor we zelf een inbreng kunnen doen ten aanzien van de invulling.

De verslaggever,

De voorzitter,

Margriet HERMANS

Jo VERMEULEN
